

V Kadencja

XXVII Posiedzenie KRDL

Uchwała Nr 203/V/2022

Krajowej Rady Diagnostów Laboratoryjnych

z dnia 14 listopada 2022 roku

w sprawie przyjęcia projektu Kodeksu Etyki Diagnosty Laboratoryjnego

Na podstawie art. 47 pkt 12 w związku z art. 44 pkt 6 ustawy z dnia 27 lipca 2001 roku o diagnostyce laboratoryjnej (Dz. U. z 2022 r. poz. 134, 974) Krajowa Rada Diagnostów Laboratoryjnych uchwala, co następuje:

§ 1.

Krajowa Rada Diagnostów Laboratoryjnych, postanawia przyjąć jako własny, a następnie przekazać VI Krajowemu Zjazdowi Diagnostów Laboratoryjnych projekt Kodeksu Etyki Diagnosty Laboratoryjnego przygotowany przez Komisję ds. Etyki, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały,

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Niniejsza uchwała została podjęta przy udziale 34 członków Krajowej Rady Diagnostów Laboratoryjnych na ogólną liczbę 38 członków:

- 1) za uchwałą – 34
- 2) przeciw uchwale – 0
- 3) wstrzymało się – 0

Sekretarz KRDL

Dorota Krawiecka

Prezes KRDL

Alina Niewiadomska

Załącznik do uchwały Nr 203/V/2022 Krajowej Rady Diagnostów Laboratoryjnych z dnia 14 listopada 2022 roku
w sprawie przyjęcia projektu Kodeksu Etyki Diagnosty Laboratoryjnego

KODEKS ETYKI

DIAGNOSTY LABORATORYJNEGO

(Projekt)

Warszawa 2022

Kodeks Etyki Diagnosty Laboratoryjnego opiera się na powszechnie przyjętych normach etycznych i zasadach wynikających z tradycji zawodów medycznych. Zawód diagnosty laboratoryjnego jest zawodem zaufania publicznego, a jego przedstawiciele winni stawiać sobie wysokie wymagania moralne i zawodowe.

Naczelną normą postępowania diagnosty laboratoryjnego jest dobro człowieka. Z zasady tej wynika powinność poszanowania godności ludzkiej i kształtowanie relacji w pracy zawodowej, których naczelnym celem jest służba człowiekowi.

Potrzeba nowelizacji Kodeksu Etyki Diagnosty Laboratoryjnego wynika z rozwoju medycyny, w której coraz większą rolę odgrywa wyspecjalizowana diagnostyka laboratoryjna. Pozwala ona nie tylko stawiać trafne diagnozy umożliwiające podejmowanie skutecznych działań terapeutycznych, ale – w coraz większym stopniu – przyczynia się do rozwoju leczenia i skutecznej profilaktyki medycznej.

I. ROTA ŚLUBOWANIA

1. „Ślubuję uroczyście, że jako diagnosta laboratoryjny będę wykonywał czynności diagnostyki laboratoryjnej z całą sumiennością i rzetelnością, zgodnie z najlepszą wiedzą, zgodnie z prawem i prawami pacjenta „Salusaegroti suprema lex” i zasadami etyki zawodowej. Poznane w związku z wykonywaniem czynności diagnostyki laboratoryjnej fakty i informacje zachowam w tajemnicy w zakresie określonym przepisami prawa”.
2. Ślubowanie może być złożone z dodaniem zdania: „Tak mi dopomóż Bóg”.

II. ZASADY OGÓLNE

§1

Diagnosta laboratoryjny wykonuje swoje obowiązki zawodowe zgodnie z powszechnie przyjętymi normami etycznymi i zasadami utrwalonymi w tradycji zawodów medycznych.

§2

Dobro pacjenta jest dobrem nadrzędnym.

§3

Diagnosta laboratoryjny, wykonuje swoje czynności zawodowe z szacunkiem dla człowieka. Postępuje według zasad rzetelności, uczciwości, bezstronności, wiarygodności i gospodarności.

§4

Diagnosta laboratoryjny jest świadomy społecznej roli i etosu swojego zawodu jako zawodu medycznego. Swoje obowiązki zawodowe wykonuje w poczuciu odpowiedzialności za kształtowanie pożądanych postaw w środowisku zawodowym, którego jest integralną częścią.

§5

Naczelnym zadaniem diagnosty laboratoryjnego jest dostarczenie zleceniodawcy wiarygodnych wyników badań laboratoryjnych materiału biologicznego pobranego w celach diagnostycznych, leczniczych, profilaktycznych lub naukowych.

§6

Diagnosta laboratoryjny unika konfliktów interesów, a zaistniałe konflikty ujawnia.

Diagnosta laboratoryjny nie uzależnia wyniku lub jakości badania od materialnej bądź niematerialnej korzyści uzyskanej lub oczekiwanej od producentów lub dystrybutorów sprzętu i zaopatrzenia medycznego, pacjentów, firm ubezpieczeniowych i farmaceutycznych, lub od osób bądź instytucji w jakikolwiek sposób zainteresowanych uzyskaniem określonych wyników.

W sytuacji wywierania nacisku przez przełożonych lub osoby zlecające badania, diagnosta laboratoryjny może zwrócić się do samorządu zawodowego o pomoc i ochronę prawną.

§7

Samorząd diagnostów laboratoryjnych sprawuje pieczęć nad prawidłowym wykonywaniem zawodu.

§8

Osoby pełniące funkcje z wyboru w organach samorządu zawodowego powinny stanowić wzór postawy etycznej. Przedkładają one interes środowiska diagnostów laboratoryjnych ponad szeroko rozumiany interes osobisty.

Funkcji z wyboru w organach samorządu zawodowego nie mogą pełnić osoby karane za przewinienia zawodowe, umyślne przestępstwa lub przestępstwa skarbowe.

III. ZASADY SZCZEGÓŁOWE

1. Diagnosta laboratoryjny wobec pacjenta

§9

Diagnosta laboratoryjny wykonuje swoje czynności zawodowe z najwyższą starannością oraz świadomością, że wyniki jego pracy służą ochronie zdrowia i życia człowieka.

§ 10

Diagnosta laboratoryjny – wykorzystując swoją wiedzę, umiejętności i doświadczenie – dąży do uzyskania wiarygodnych wyników badań i dokonuje ich interpretacji zgodnie z aktualną wiedzą naukową i standardami technicznymi.

§ 11

Diagnosta laboratoryjny zaangażowany w badania naukowe przestrzega zasad uczciwości i rzetelności naukowej, z poszanowaniem praw autorskich i przepisów prawa.

§ 12

Przekazując wyniki badań bezpośrednio pacjentowi, diagnosta laboratoryjny zaleca konsultację u lekarza w celu podjęcia właściwych działań zapobiegawczych lub leczniczych.

§ 13

W przypadku uzyskania wyników badań laboratoryjnych świadczących o bezpośrednim zagrożeniu życia pacjenta, diagnosta laboratoryjny bezzwłocznie podejmuje działania, zgodnie z zasadami postępowania z klinicznymi wartościami krytycznymi.

§14

Diagnosta laboratoryjny z należytą starannością zabezpiecza materiał biologiczny przeznaczony do badań.

Materiał pobrany od pacjenta może być archiwizowany lub wykorzystany w celach innych niż te, do których został pobrany (np. epidemiologicznych lub naukowych) wyłącznie za zgodą pacjenta, chyba że prawo stanowi inaczej.

§15

Diagnosta laboratoryjny może wykonać predykcyjne badania genetyczne wyłącznie w celach diagnostycznych, terapeutycznych albo w ramach badań naukowych związanych z celami zdrowotnymi.

2. Tajemnica zawodowa

§ 16

Diagnosta laboratoryjny zachowuje w tajemnicy wszystkie informacje uzyskane w związku z przeprowadzonymi badaniami laboratoryjnymi. Dokumentację medyczną zabezpiecza przed dostępem osób nieuprawnionych.

§ 17

Wyniki badań laboratoryjnych pozostają w dyspozycji osoby, której dotyczą, lub jej prawnego przedstawiciela.

§ 18

Diagnosta laboratoryjny w sposób przystępny i z najwyższą starannością udziela pacjentowi wyjaśnień o istocie zleconego badania laboratoryjnego i o zakresie oraz stopniu wiarygodności informacji, jakich ono dostarcza.

3. Diagnosta laboratoryjny wobec własnego środowiska

§ 19

Mając na uwadze dynamiczny rozwój medycyny laboratoryjnej diagnosta laboratoryjny stale poszerza swoją wiedzę zawodową i podnosi swoje kwalifikacje zawodowe.

§ 20

Diagnosta laboratoryjny nie wykracza poza swoje kompetencje zawodowe. W wypadku problemów merytorycznych przekraczających zakres jego kompetencji zawodowej zasięga konsultacji odpowiednich specjalistów.

§ 21

Diagnosta laboratoryjny w sytuacji zauważenia nieprawidłowości w postępowaniu innych diagnostów laboratoryjnych z należnym taktem zwraca się najpierw do samego zainteresowanego, a w przypadku nieskuteczności interwencji konsultuje się z jego przełożonym. W szczególnych przypadkach o zaistniałej nieprawidłowości może poinformować właściwe organy Krajowej Izby Diagnostów Laboratoryjnych.

§ 22

Diagnosta laboratoryjny nie ocenia pracy innych pracowników ochrony zdrowia biorących udział w procesie diagnozowania lub leczenia w obecności pacjenta.

§ 23

Diagnosta laboratoryjny dzieli się swoją wiedzą ze współpracownikami. Pełniąc funkcje kierownicze motywuje współpracowników do podnoszenia kwalifikacji i aktualizowania wiedzy.

Jako nauczyciel zawodu, diagnosta laboratoryjny stanowi godny naśladowania wzór postępowania i dokłada starań mających na celu przekazywanie aktualnej wiedzy medycznej.

§24

Diagności laboratoryjni solidarnie i rzetelnie wspierają działalność swojego samorządu. Krytykę działań samorządu diagnosta laboratoryjny przeprowadza najpierw w środowisku diagnostów laboratoryjnych.

4. Diagnosta laboratoryjny wobec społeczeństwa

§25

W stosunku do pacjenta, jego rodziny i otoczenia diagnosta laboratoryjny zachowuje należyty szacunek oraz przestrzega zasad kultury osobistej.

§ 26

Diagnosta laboratoryjny, w ramach swoich kompetencji zawodowych, zobowiązany jest do współpracy z lekarzem zlecającym badania. Diagnosta laboratoryjny może odmówić wykonania powierzonych mu czynności tylko wtedy, gdy są one niezgodne z aktualną wiedzą naukową lub standardami medycznymi bądź stanowią naruszenia prawa.

Decyzja w sprawie dalszego postępowania zleciodawcy na podstawie uzyskanego wyniku badania laboratoryjnego należy wyłącznie do lekarza i pacjenta.

§27

Diagnosta laboratoryjny przestrzega ogólnych norm współżycia społecznego, a w szczególności unika nieuczciwej konkurencji.

§28

Diagnosta laboratoryjny może podawać do wiadomości publicznej informacje o zakresie i rodzajach udzielanych świadczeń zdrowotnych. Głównym celem tych informacji nie może być promocja sprzedaży produktów odczynnikowych, sprzętu i wyrobów medycznych do diagnostyki in vitro.

IV. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§29

Kodeks Etyki Diagnosty Laboratoryjnego jest zbiorem podstawowych norm etycznych, którymi winien kierować się każdy przedstawiciel tego zawodu. Stanowi on podstawę kształtowania postaw i aktywności zawodowej diagnostów laboratoryjnych oraz orzekania przez Sąd Diagnostów Laboratoryjnych i Wyższy Sąd Diagnostów Laboratoryjnych.

§30

Władze samorządu zawodowego sprawują pieczę nad przestrzeganiem zasad Kodeksu Etyki Diagnosty Laboratoryjnego przez wszystkich diagnostów laboratoryjnych.

Komisja ds. Etyki wydaje opinie i stanowiska dotyczące bieżących zagadnień etycznych na wniosek Organów Krajowej Izby Diagnostów Laboratoryjnych lub członków samorządu.